

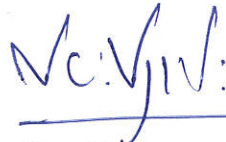
ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดระยอง
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง
Rayong Provincial Administrative Organization

คำนำ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง เป็นเครื่องมือสำคัญ เพื่อใช้เป็นกรอบการประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นร่วมกัน เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความสอดคล้อง เชื่อมโยง สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง และคณะกรรมการประสาน แผนพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดระยอง ขอขอบคุณ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง ตลอดจนภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่ให้ความร่วมมือด้วยดี ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการ กำหนดทิศทางการพัฒนา และเกิดประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

(นายปิยะ ปิตุเตชะ)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑	สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)	
	๑. ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัด	๑
	๒. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน	๒
	๓. สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไข	๒
ส่วนที่ ๒	ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	
	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๔
	๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)	๑๗ ๒๓
	๓. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด	๒๕
	๔. ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง	๓๗
	๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	๓๗
	๖. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	๓๗
ส่วนที่ ๓	การติดตามและประเมินผล	
	๑. การติดตามและประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	๔๒
	๒. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม	๔๔
	๓. ข้อเสนอแนะในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดในอนาคต	๔๔

ส่วนที่ ๑

สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น

ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

ส่วนที่ ๑ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

๑. ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

๑.๑ สรุปสถานการณ์การพัฒนาทั่วไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง ได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาภายใต้แนวทางการพัฒนาที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาในภาพรวมของจังหวัด นำไปสู่การจัดสรรงบประมาณเพื่อนำไปพัฒนาตามแผนงาน โครงการที่กำหนดไว้ตรงตามความต้องการของประชาชน

๑.๒ การประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การประเมินและทบทวนแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดระยอง ใช้หลักเกณฑ์ที่สำคัญ ๕ ประการ คือ องค์ประกอบของแผนยุทธศาสตร์นั้น

๑) ต้องมีความสอดคล้องซึ่งกันและกันโดยเฉพาะจะต้องมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่คาดว่าจะได้รับ

๒) ต้องมีความเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันโดยเฉพาะจะต้องมีเกื้อหนุนและสนับสนุนซึ่งการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

๓) ต้องมีเป้าหมายเฉพาะเจาะจงและวัดผลลัพธ์ในเชิงปริมาณหรือในเชิงคุณภาพได้

๔) ต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ ปัญหาและโอกาสของภาคเป้าหมายในพื้นที่เป้าหมาย

๕) ต้องสามารถนำไปใช้ในการต่อยอดหรือขยายผลต่อไปในอนาคตได้

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่ความต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงโดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้าน เป็นระบบ เพื่อให้สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

เชิงปริมาณ : จังหวัดระยองแบ่งการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง ทั้งหมด ๖๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ๑ แห่ง ซึ่งได้แก่ อำเภอเมืองระยอง มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๕ แห่ง อำเภอบ้านฉาง มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ แห่ง อำเภอแกลง มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๗ แห่ง อำเภอบ้านค่าย มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๘ แห่ง อำเภอปลวกแดง มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๘ แห่ง อำเภอวังจันทร์ มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ แห่ง อำเภอนิคมพัฒนา มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๕ แห่ง อำเภอเขาชะเมา มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔ แห่ง ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละแห่งได้ใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ตามสภาพความเหมาะสม ตามลักษณะของแต่ละพื้นที่ครบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

เชิงคุณภาพ : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง ได้ใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่กำหนดขึ้นนั้นพิจารณาจาก ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากผู้แทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการอื่น ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งจะนำไปเป็นแนวทางในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ตลอดจนขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นได้

๒. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

๒.๑ ผลที่ได้รับ/ผลที่สำคัญ

การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน และค่อนข้างครอบคลุมปัญหา อุปสรรค เพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของทุกพื้นที่ในเขตจังหวัดระยอง การกำหนดแนวทางการพัฒนาในทุกมิติและสอดคล้องเชื่อมโยง สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนชุมชน จึงทำให้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้รับการแก้ไข ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จังหวัดระยองได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ตลอดจนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีกรอบทิศทางการพัฒนาไปในแนวทางเดียวกัน

๒.๒ ผลกระทบ

การกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด มุมมองของยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาจะมุ่งเน้นในลักษณะเป็นภาพรวมทั้งจังหวัด ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นไปตามสภาพของแต่ละพื้นที่ทั้งหมด แต่ทั้งนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถนำไปปรับเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับพื้นที่ของตนเองได้

๓. สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไข

๓.๑ ปัญหาและอุปสรรค

๑. การติดต่อสื่อสาร ข้อมูลข่าวสาร ระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนประชาชนในท้องถิ่นให้เข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นได้ตรงประเด็น ถูกต้องเป็นไปตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น

๒. การจัดทำแผนพัฒนาในแต่ละท้องถิ่น มุ่งไปที่การพัฒนาเฉพาะพื้นที่ ยังไม่มีการบริหารจัดการ การพัฒนาในภาพรวมทั้งจังหวัด เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่กำหนดไว้ว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง มีความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการที่ดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

๓.๒ การดำเนินงานที่ผ่านมา

การติดตามและประเมินผลการใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรอบปีที่ผ่านมา กำหนดให้แต่ละท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ยังไม่ได้กำหนดรายละเอียด กรอบแนวทางในการติดตามและประเมินผลให้ชัดเจน ส่งผลให้การติดตามและประเมินผลไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ขาดการกำหนดมาตรฐาน รูปแบบการรายงานผล ความก้าวหน้าของแผนงาน/โครงการ อย่างเป็นระบบ

๓.๓ แนวทางการแก้ไข

๑. ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคีเครือข่าย องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ชุมชนและประชาชน มีความรู้ความเข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นได้ตรงประเด็นตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น

๒. พัฒนารูปแบบวิธีการทำงานเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกัน โดยยึดพื้นที่เป็นหลัก เช่น ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นในด้านการท่องเที่ยว ก็ให้การสนับสนุนพัฒนาในด้านการท่องเที่ยว โดดเด่นในด้านการเกษตร ก็ให้การสนับสนุนพัฒนาในด้านการเกษตร และจัดสรรงบประมาณให้ตรงตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่

๓. กำหนดรูปแบบ รายละเอียด กรอบแนวทางในการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดให้แต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลในการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปใช้

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

๑. แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงมีเป้าหมายสำคัญในภาพรวมระยะ ๒๐ ปีที่เป็นรูปธรรมชัดเจน คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยเร่งเสริมสร้างความเข้มแข็งและความรักความสามัคคีปรองดองของคนในชาติ ตลอดจนการปลูกจิตสำนึกด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นในประชาชนทุกระดับ มุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลข่าวสารด้านความมั่นคง กลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงให้มีเอกภาพ มีประสิทธิภาพ และมีการบูรณาการการดำเนินงานอย่างแท้จริง โดยมีเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ได้แก่

เป้าหมาย

๑. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
๒. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
๓. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
๔. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

๕. การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ
ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การรักษาความสงบภายในประเทศ

๑.๑ การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อมตระหนักในเรื่องความมั่นคง และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

๑.๒ การพัฒนาและเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ

๑.๓ การพัฒนาและเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๑.๔ การพัฒนาและเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ

๒. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

๒.๑ การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน

๒.๒ การติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจอุบัติขึ้นใหม่

๒.๓ การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบกและทางทะเล

๓. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

๓.๑ การพัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติแบบบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ การพัฒนาและฝึกพลกำลังอำนาจแห่งชาติ กองทัพและหน่วยงานความมั่นคงรวมทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ

๓.๓ การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติ และการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

๔. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

๔.๑ การเสริมสร้างและรักษาดุลยภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ

๔.๒ การเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค

๔.๓ การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

๕. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๕.๑ การพัฒนากลไกให้พร้อมสำหรับการติดตาม ฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม

๕.๒ การบริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ

๕.๓ การพัฒนากลไกและองค์กรขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่

๑. “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเคยทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่

๒. “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

๓. “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคู่มือใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน

เป้าหมาย

๑. ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

๒. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การเกษตรสร้างมูลค่า

๑.๑ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย มาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร

๑.๒ เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร

๑.๓ เกษตรชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ของประเทศ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต

๑.๔ เกษตรแปรรูป ปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

๑.๕ เกษตรอัจฉริยะ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ

๒. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๒.๑ อุตสาหกรรมชีวภาพ สร้างประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อต่อยอดจาก ภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงพลังงานชีวมวล

๒.๒ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร อาศัยความเชี่ยวชาญด้านบริการการแพทย์ ของไทยเพื่อสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศ

๒.๓ อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน

๒.๔ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ ใช้ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศ ไทยในการส่งเสริมการคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์

๒.๕ พัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทยให้มีศักยภาพ เพื่อลดการพึ่งพาจาก ต่างประเทศ และพัฒนาต่อยอดเป็นอุตสาหกรรมส่งออก

๓. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

๓.๑ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และ วัฒนธรรม ผ่านการสร้างและพัฒนาสินค้าและบริการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ความคิดสร้างสรรค์ และทุนทาง วัฒนธรรม

๓.๒ ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ สร้างแรงดึงดูดและสิ่งจูงใจให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการ ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ โดยส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการจัดประชุมและนิทรรศการนานาชาติของโลก

๓.๓ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ผสาน “ศาสตร์” และความชำนาญ ของการดูแลสุขภาพด้วยภูมิปัญญาไทย กับ “ศิลป์” และความละเอียดอ่อนในการให้บริการแบบไทย

๓.๔ ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงสำราญทางทะเล และชายฝั่ง

๓.๕ ท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค ใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว กับต่างประเทศ เพื่อขยายการท่องเที่ยวของไทยและภูมิภาคไปพร้อมกัน

๔. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

๔.๑ เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมระดับภูมิภาคจากเอเชีย ตะวันออกถึงเอเชียใต้อย่างไร้รอยต่อ

๔.๒ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและกระจาย ความเจริญสู่ภูมิภาค

๔.๓ เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ สร้างศูนย์กลางเศรษฐกิจและนวัตกรรมแห่งใหม่ในส่วนภูมิภาค คู่ขนานกับการเติบโตของกรุงเทพฯ และปริมณฑล

๔.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ สนับสนุนให้เกิดระบบนิเวศในการร่วมสร้าง งานวิจัยและนวัตกรรมจากภาคเอกชน มหาวิทยาลัย และหน่วยงานวิจัยหรือมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก

๔.๕ รักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค ดำเนินกรอบนโยบายการเงินและการคลังที่ยืดหยุ่นที่พร้อมรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจจากปัจจัยภายในและภายนอก

๕. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๕.๑ สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการ สร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด

๕.๒ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ

๕.๓ สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าสู่ตลาด ทั้งในและต่างประเทศตามระดับศักยภาพการประกอบการ

๕.๔ สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล อนาคตของโลกไร้พรมแดน คือการแข่งขันบนฐานข้อมูล

๕.๕ ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ ในการพัฒนาและบูรณาการ กลไกภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็ม ศักยภาพและเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จึงได้กำหนด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันและการเสริมสร้างและยกระดับ การพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของการพัฒนาทุนมนุษย์ และปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เป้าหมาย

๑. คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

๒. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

๑.๑ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว โดยส่งเสริมให้ครอบครัวมี ความอบอุ่น ดำเนินชีวิตโดยยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มัธยัสถ์ อดออม ซื่อสัตย์ และแนวปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง

๑.๒ การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา

๑.๓ การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา เพื่อเผยแผ่หลักคำสอนที่ดีงามให้แก่ ประชาชนที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่เข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

๑.๔ การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการพัฒนาผู้นำชุมชนให้เป็น ต้นแบบของการมีคุณธรรมจริยธรรม การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

๑.๕ การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาครัฐกิจ

๑.๖ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดย ส่งเสริมให้สื่อและสื่อสารมวลชนปฏิบัติตามจรรยาบรรณสื่ออย่างเคร่งครัด

๑.๗ การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

๒.๑ ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ ส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์

๒.๒ ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลุกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถการเรียนรู้ ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์

๒.๓ ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานอย่างต่อเนื่องสอดคล้อง กับความสามารถเฉพาะบุคคล และความต้องการของตลาดแรงงาน

๒.๔ ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ ส่งเสริมให้มีการ ทำงานหลังเกษียณ ผ่านการเสริมทักษะการดำรงชีวิต

๓. ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๓.๑ การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยออกแบบกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา

๓.๒ การเปลี่ยนโฉมบทบาท ‘ครู’ ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ

๓.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทจัดให้มีมาตรฐาน ขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ

๓.๔ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการจัดระบบการศึกษาและระบบ ฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น

๓.๕ การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวาง ตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก บนพื้นฐานของความเข้าใจลุ่มลึก ในประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทย

๓.๖ การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยเน้นการพัฒนา ทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้ องค์กรความรู้ การใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับคุณค่าของครูไปพร้อมกัน

๓.๗ การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยเน้นการเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาระดับนานาชาติ

๔. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

๔.๑ การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษาสภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อสร้างเด็กและเยาวชนไทยมีการพัฒนาที่สมดุลมีทางเลือกในการใช้ศักยภาพ พหุปัญญาในการดำรงชีวิต

๔.๒ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสม สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน เครื่องมือการทำงานที่เหมาะสม

๔.๓ การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้าง และพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ ทั้งในรูปแบบการทำงานชั่วคราวและถาวร ตามความเหมาะสม ของเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

๕.๑ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ โดยพัฒนาองค์ความรู้และการสื่อสารด้านสุขภาวะ ที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ให้แก่ประชาชน

๕.๒ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ โดยผลักดันการสร้างเสริมสุขภาวะในทุกนโยบายที่ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะคนไทย

๕.๓ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี โดยส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นมิตรต่อสุขภาพและเอื้อต่อการมีกิจกรรมสำหรับยกระดับสุขภาวะของสังคม

๕.๔ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดีโดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างความเป็นเลิศทางด้านบริการทางการแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจรและทันสมัย

๕.๕ การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่ โดยให้ชุมชนเป็นแหล่งบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีของประชาชน

๖. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๖.๑ การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย โดยส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย พัฒนาทักษะชีวิตและการเรียนรู้ การทำงานและการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพของประชากรแต่ละช่วงวัย

๖.๒ การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างบรรทัดฐานที่ดีในสังคม

๖.๓ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน โดยเน้นให้พ่อแม่มีวัฒนธรรมที่ปลูกฝังให้ลูกเพิ่มพูนทักษะการเรียนรู้ชีวิต ดนตรี กีฬา ศิลปะ รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน

๖.๔ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง

๗. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๗.๑ การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิตโดยส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป บุคคลกลุ่มพิเศษ และผู้ด้อยโอกาส

๗.๒ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ โดยเน้นการจัดกิจกรรมกีฬา สร้างโอกาสและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาอย่างต่อเนื่อง

๗.๓ การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ โดยมุ่งการสร้างและพัฒนานักกีฬาของชาติ การเฟ้นหานักกีฬาที่มีความสามารถ

๗.๔ การพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา โดยมุ่งสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการทั้งครูหรือผู้สอนกีฬาผู้ตัดสินกีฬา นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้บริหารการกีฬา อาสาสมัครกีฬา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

๔. ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการตอบโจทยการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้การเติบโตของประเทศเป็นการเติบโตที่ยั่งยืนโดยทุกคนได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การกำหนดให้ภาคการเกษตรและครัวเรือนเป็นกลุ่มเป้าหมายของการปรับโครงสร้างและพฤติกรรม และการกระจายศูนย์กลางความเจริญเพื่อให้เกิดการสร้างงานในพื้นที่ เพื่อพลิกฟื้นโครงสร้างทางสังคมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และช่วยลดความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

๑. สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

๒. กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ

๓. เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

๑.๑ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น

๑.๒ ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค โดยกำหนดมาตรการเพื่อสร้างความเสมอภาคที่สำคัญ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มเสมอภาคในการจัดเก็บภาษีและพัฒนาระบบข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของประชาชนและภาคธุรกิจ

๑.๓ กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร โดยแก้ไขปัญหาคอขวดความขัดแย้งระหว่างเขตพื้นที่ป่าทับซ้อนพื้นที่ทำกินของประชาชน รับรองสิทธิชุมชนในการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน กำหนดมาตรการเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์อย่างเป็นธรรม

๑.๔ เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน โดยส่งเสริมการปรับทัศนคติของนายจ้างให้มองลูกจ้างว่าสามารถเพิ่มมูลค่าและคุณค่าให้กับธุรกิจได้

๑.๕ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัยทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในบริบทของสังคมสูงวัย รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตและการมีส่วนร่วมเป็นพลังในสังคมสำหรับคนทุกกลุ่ม

๑.๖ ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง โดยการจัดให้มีมาตรการพิเศษเพื่อให้สามารถระบุตัวกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ

๑.๗ สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษาโดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส โดยในด้านบริการสาธารณสุข เน้นการกระจายทรัพยากรและเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ การพยาบาล ให้กระจายไปยังพื้นที่อำเภอ ตำบล

๑.๘ สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึงเน้นการสร้างหลักประกันในการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมกัน

๒. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

๒.๑ พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาคโดยคำนึงถึงสัดส่วนจำนวนประชากรของจังหวัดบึงกาฬ เพื่อให้สามารถดูแลการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

๒.๒ กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง

๒.๓ จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัยให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต โดยพัฒนาระบบผังเมืองของประเทศและผังเมืองระดับพื้นที่ พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการเมืองและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เป็นเมืองอัจฉริยะ ปลอดภัย

๒.๔ ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด เพื่อรับผิดชอบการบริหารงานในระดับภาคกลุ่มจังหวัดที่เชื่อมโยงกัน

๒.๕ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมโดยการพัฒนาฐานข้อมูลมิติต่าง ๆ ของพื้นที่ให้มีความถูกต้องแม่นยำ การเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่จะเอื้อให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ

๒.๖ การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่ โดยการวางแผนกำลังคนที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัด และการพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของเมืองทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๓. การเสริมสร้างพลังทางสังคม

๓.๑ สร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ให้มาเป็นกำลังของการพัฒนาเพื่อส่วนรวม

๓.๒ การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ โดยเตรียมความพร้อมในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม

๓.๓ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ สนับสนุนการจัดตั้งองค์กรภาคประชาสังคมและองค์กรชุมชนในรูปแบบนิติบุคคลเพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์สาธารณะต่าง ๆ

๓.๔ ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคมโดยปรับเปลี่ยนทัศนคติและบทบาทเพศ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและการยอมรับของสังคมต่อเรื่องเพศสภาพและความเสมอภาคทางเพศ

๓.๕ สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม ภายใต้บริบทของสังคมที่มีความหลากหลายมากขึ้นทั้งทางชาติพันธุ์ ศาสนา และวิถีชีวิตทางวัฒนธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติส่งเสริมความตระหนักในสิทธิมนุษยชน

๓.๖ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์ เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล พัฒนาระบบโครงสร้างเครือข่ายด้านข้อมูลเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว ส่งเสริมเสรีภาพของสื่อสาธารณะ

๔. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

๔.๑ ส่งเสริมการปรับตัวกิจกรรมในระดับครัวเรือน ให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ โดยใช้ข้อมูลความรู้ และการยกระดับ

๔.๒ เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชนการเรียนรู้ของครัวเรือน ทั้งในกลุ่มครัวเรือนภาคเกษตรและอาชีพอื่น ๆ

๔.๓ สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชนโดยสนับสนุนให้ประชาชนสามารถรวมกลุ่มและมีเวทีกลางเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

๔.๔ สร้างภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน โดยการสร้างการเรียนรู้ของชุมชนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ของชุมชน

๕. ยุทธศาสตร์ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การพัฒนายุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ถูกดำเนินการบนพื้นฐานความเชื่อในการเติบโตร่วมกันไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุล ทั้ง ๓ ด้าน ไม่ให้มากหรือน้อยจนเกินไป อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดหลักของแผน คือ เติบโต สมดุล ยั่งยืน ซึ่งเป็นหัวใจของยุทธศาสตร์ชาติด้านนี้

เป้าหมาย

๑. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

๒. ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

๓. ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโต บนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ

๔. ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว

๑.๑ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยส่งเสริมและสร้างเศรษฐกิจฐานชีวภาพอุบัติใหม่ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพ

๑.๒ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิดโดยเฉพาะสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ โดยลดอัตราการสูญเสียชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม

๑.๓ อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและการป้องกันตลิ่งและฝายชะลอน้ำ มีการวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ

๑.๔ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยหยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุกมีการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และมีการบูรณาการทุกหน่วยงานในการเฝ้าระวังและป้องกัน

๑.๕ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสีเขียวอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภคและการผลิตวิถีคิด และวิถีชีวิตของบุคคลและองค์กร

๒. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล

๒.๑ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล โดยเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในด้านต่าง ๆ ตามแนวทางเศรษฐกิจภาคทะเลให้มีบทบาทเป็นที่ยอมรับ เร่งลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงทรัพยากร กระจายประโยชน์ที่เกิดขึ้นให้ทั่วถึง

๒.๒ ปรับปรุง พื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบโดยรักษาแนวปะการังที่สำคัญต่อการท่องเที่ยว รักษาป่าชายเลนที่สำคัญต่อการดูดซับก๊าซเรือนกระจก รักษาแหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญต่อประมงและสัตว์ทะเลหายาก

๒.๓ พื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกันและแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม โดยจัดการชายฝั่งประเทศไทยทั้งหมดแบบบูรณาการ ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกัน แก้ไขปัญหาพัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมโดยการท่องเที่ยวทางทะเลมีการคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ การลดความเหลื่อมล้ำและดูแลผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่

๓. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดการเมือง เพื่อมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ และพื้นที่สีเขียวในทุกรูปแบบ

๓.๒ มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓.๓ มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน โดยบูรณาการนโยบายและแผนพัฒนาประเทศในทุกสาขาโดยเฉพาะการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โดยพัฒนาโครงสร้างระบบสาธารณสุข เครือข่ายเตือนภัยและเฝ้าระวังโรคให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

๔. พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

๔.๑ จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ

๔.๒ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน

๔.๓ จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตร ทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล โดยปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของประเทศตามมาตรฐานสากล และบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า

๔.๔ ส่งเสริมรักษา อนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

๔.๕ พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น โดยการสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมือง ชุมชน และเครือข่ายที่ประกอบด้วยภาคีสำคัญตามบริบทของพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

๔.๖ เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

๕. พัฒนาความมั่นคง น้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๑ พัฒนาการจัดการน้ำ เชิงลุ่มน้ำ ทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยจัดให้น้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคาที่เข้าถึงได้มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม

๕.๒ เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่าและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล โดยจัดให้น้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมืองเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์และบริการ

๕.๓ พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิตไฟฟ้า

๕.๔ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานโดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงานโดยสนับสนุนการอนุรักษ์และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อลดต้นทุนพลังงานของประเทศ

๕.๕ พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร โดยบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรและเพิ่มผลิตภาพการเกษตรแบบบูรณาการ

๖. ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๖.๑ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย โดยปรับปรุงกลไกรัฐและพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของประชาชนและภาคเอกชนให้รองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต

๖.๒ พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต

๖.๓ จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ รวมทั้ง ประเด็นบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน

๖.๔ พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล โดยพัฒนาโครงการสำคัญที่จะกำหนดอนาคตของประเทศให้ทันสมัย โดยปรับกระบวนการวางแผนแบบองค์รวม

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐจึงมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นการปรับเปลี่ยนภาครัฐ ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ และแยกแยะบทบาทหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีขีดสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาลมุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัยและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งต้องมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐที่สามารถจูงใจและดึงดูดให้คนดีคนเก่งเข้ามาร่วมพลังการทำงานที่มีความมุ่งมั่นและมีแรงบันดาลใจในการที่จะร่วมกัน พลิกโฉมประเทศไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์

เป้าหมาย

๑. ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒. ภาครัฐมีขนาดที่เล็กลง พร้อมปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๓. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๔. กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ
ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่าง สะดวกรวดเร็ว
โปร่งใส

๑.๑ การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค
ปรับปรุงแบบและวิธีการดำเนินการของภาครัฐมีลักษณะที่เบ็ดเสร็จ ครบวงจรและหลากหลายรูปแบบมีความ
ร่วมมือกับภาคอื่น ๆ พร้อมทั้งปรับปรุงกลไกการปฏิบัติงานของภาครัฐให้มีลักษณะบูรณาการ

๑.๒ ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัล
มาประยุกต์ใช้ มีระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

๒. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนา
ในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

๒.๑ ให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ใช้แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ
แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความ
มั่นคงแห่งชาติ

๒.๒ ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงินการคลังของประเทศมีการปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบภารกิจในการสนับสนุนและไม่เป็น
อุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

๒.๓ ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ มีการ
ติดตามประเมินผลทั้งก่อนเริ่มโครงการ ระหว่างดำเนินการ และหลังการดำเนินงานเป็นการติดตามประเมินผลทั้งระบบ

๓. ภาครัฐมีขนาดเล็ก gọn เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาประเทศ

๓.๑ ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม ตรวจสอบความซ้ำซ้อนและปรับภารกิจและพันธกิจของหน่วยงาน
ภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในเชิงบูรณาการ โดยยุบเลิกภารกิจที่ไม่จำเป็น ถ่ายโอนภารกิจ
ให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินการ

๓.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม
ในการดำเนินการบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม

๓.๓ ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

๔. ภาครัฐมีความทันสมัย

๔.๑ องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศปรับโครงสร้าง
และระบบบริหารงานราชการใหม่ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย

๔.๒ พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบายและการ
บริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใสยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง

๕. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง
มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

๕.๑ ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม เพิ่มความยืดหยุ่น
คล่องตัวให้กับหน่วยงานภาครัฐในการบริหารทรัพยากรบุคคลในทุกขั้นตอนควบคู่ไปกับการเสริมสร้าง
ประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้หลักระบบคุณธรรม

๕.๒ บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรมและมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐและวางมาตรการที่เหมาะสมกับเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ

๖. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๖.๑ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน

๖.๒ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตกำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐต้องยึดถือแนวทางปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๖.๓ การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาดเป็นธรรม และตรวจสอบได้ จัดการกับผู้กระทำความผิดทุจริตและประพฤติมิชอบในทุกระดับอย่างตรงไปตรงมา เป็นธรรม และตรวจสอบได้

๖.๔ การบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ จัดให้มีกลไกการประสานงานการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๗. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

๗.๑ ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนบทบาทของภาครัฐเป็นผู้อำนวยความสะดวก กำหนดกติกาในการแข่งขันให้เกิดความเป็นธรรมแก่การดำเนินธุรกิจ

๗.๒ มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น ออกแบบกฎหมายที่รอบคอบรัดกุมเพื่อแก้ปัญหาอย่างตรงจุด ให้ความสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยรวม

๗.๓ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ไม่เลือกปฏิบัติ

๘. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๘.๑ บุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม

๘.๒ ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม มีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง การรวบรวมและการพิสูจน์พยานหลักฐานเป็นไปตามมาตรฐานสากลโดยต้องใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ

๘.๓ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครองมีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน เพื่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายและอำนวยความสะดวกพัฒนาเป้าหมายและยุทธศาสตร์ระยะกลาง และระยะยาวระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

๘.๔ ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม

๘.๕ พัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา เพื่อลดทอนความเป็นโทษทางอาญาที่ไม่จำเป็น

๒. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

ประกอบด้วย ๑๐ ยุทธศาสตร์ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทุนมนุษย์ จะให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และนอกจากการเตรียมการรับสังคมสูงวัยแล้ว ยังต้องมีการพัฒนาคนตั้งแต่ในระบบการศึกษาไปจนถึงการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เป้าหมายการพัฒนา

๑. คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเพิ่มขึ้น
๒. คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น
๓. คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

อย่างต่อเนื่อง

๔. คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น

๕. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน

แนวทางการพัฒนา

๑. ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์
๒. พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า
๓. ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๔. ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ
๕. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและลดค่าใช้จ่ายในระบบสุขภาพภาครัฐ
๖. พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย
๗. ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งแม้ว่าในช่วงการพัฒนาที่ผ่านมาไทยจะลดความยากจนลงได้อย่างต่อเนื่อง และมีเป้าหมายที่ต้องลดให้ได้เหลือต่ำกว่า ๗% ของประชากรทั้งหมด แต่ความเหลื่อมล้ำไม่ได้ลดต่ำลงเลย ซึ่งเมื่อพิจารณาการกระจายรายได้ พบว่า กลุ่มที่รวยสุด ๑๐% มีสัดส่วนรายได้ ๓๕% ของรายได้รวมปี ๒๕๕๘ ขณะที่กลุ่มประชากร ๔๐% ที่มีรายได้ต่ำสุด มีสัดส่วนรายได้เพียงร้อยละ ๑๔.๓% ของรายได้รวมเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีความเหลื่อมล้ำทางด้านสินทรัพย์และการถือครองที่ดิน และปัญหากระจายบริการภาครัฐที่มีคุณภาพที่ยังไม่ทั่วถึง

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกันและแก้ไขปัญหาความยากจน

๒. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ

๓. เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ

๒. การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง

๓. การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็ง การเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุนที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยการเร่งการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ สร้างบรรยากาศการลงทุน และปฏิรูปเศรษฐกิจในหลายด้านเพื่อวางพื้นฐานให้ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงได้ภายในปี ๒๕๗๐ ขณะที่กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีมีเป้าหมายเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๕% โดยมีรายได้ต่อหัวเป็น ๘,๒๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ ในปี ๒๕๖๔ จากที่มีรายได้อยู่ที่ ๖,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

เป้าหมายการพัฒนา

๑. เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

๒. การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา

แนวทางการพัฒนา

๑. การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม

๒. การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจะเร่งขับเคลื่อนทั้งการรักษา พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และตั้งเป้าเพิ่มพื้นที่ป่าให้ได้ ๔๐% ของประเทศ

เป้าหมายการพัฒนา

๑. การรักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ ๑๕ พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก ๑.๕๓ ล้านไร่ เป็น ๑.๕๘ ล้านไร่ มีการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และลดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

๒. สร้างความมั่นคง และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างความต้องการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน เพิ่มพื้นที่ชลประทานปีละ ๓๕๐,๐๐๐ ไร่ ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิต และการบริโภค ป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

๓. การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และลดมลพิษ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง และนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการกำจัดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ ภาคอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายทั้งหมดเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง พื้นฟูแหล่งน้ำผิวดินให้มีคุณภาพในเกณฑ์ดี และแก้ไขปัญหาวิกฤติหมอกควัน

๔. เพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่งลดลง ภายในปี ๒๕๖๓ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ของการปล่อยในกรณีปกติ มีกลไกจัดการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่าง ๆ หรือในพื้นที่หรือสาขาที่มีความเสี่ยงจะได้รับผลกระทบสูง

๕. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง

แนวทางการพัฒนา

๑. การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน

๓. แก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม
๔. ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๕. สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
๖. บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ
๗. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ความมั่นคง เนื่องจากงานด้านความมั่นคงมีความสำคัญเพิ่มขึ้นต่อเนื่องมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม เช่น กลุ่มก่อการร้ายรุนแรงสุดขีด จึงต้องให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานความมั่นคงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความมั่นคงทางไซเบอร์ ระบบสื่อสาร พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันเพื่อรับมือภัยคุกคามต่าง ๆ

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ
๒. สังคมมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดของคนในชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาคความมั่นคง
๓. ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น
๔. ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาประเทศในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับการรักษผลประโยชน์ของชาติ
๕. ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทางทหาร มีอันดับความเสี่ยงจากการก่อการร้ายต่ำกว่าอันดับที่ ๒๐ ของโลก และมีอันดับความเสี่ยงจากการโจมตีด้านไซเบอร์ในต่ำกว่าอันดับที่ ๑๐ ของโลก
๖. จัดทำแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑. การรักษาความมั่นคงภายใน เพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ
๒. การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ
๓. การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ
๔. การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อคงไว้ซึ่งประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของชาติเหนืออาณาเขตทางทะเล
๕. การบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงการพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการภาครัฐ ป้องกันการทุจริตประพตติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย โดยตั้งเป้าลดปัญหาการทุจริตและประพตติมิชอบของประเทศ เพื่อเพิ่มคะแนนดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (CPI) ให้อยู่สูงกว่า ๕๐% จากปัจจุบัน ๓๘% ผ่านการพัฒนาหลายด้าน เช่น ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ ให้อยู่ในอันดับสองของอาเซียนเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๒. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. เพิ่มคะแนนดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันให้อยู่สูงกว่าร้อยละ ๕๐ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

๔. ลดจำนวนคดีที่มีการพิจารณาตัดสินลงโทษผิดพลาด

แนวทางการพัฒนา

๑. ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

๒. ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ

๓. เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล

๔. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพตติมิชอบ

๖. ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โดยตั้งเป้าว่าในปี ๒๕๖๔ จะลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยเหลือ ๑๒% ของจีดีพี เพิ่มการขนส่งทางรางเป็น ๔% จาก ๒% ทางน้ำเป็น ๑๙% จาก ๑๕% ขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ได้ ๘๕% ของหมู่บ้านทั่วประเทศ เป็นต้น

เป้าหมายการพัฒนา

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม

๒. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบคมนาคมขนส่ง

๓. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

๔. การพัฒนาด้านพลังงาน

๕. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

๖. การพัฒนาด้านสาธารณูปการ (น้ำประปา)

แนวทางการพัฒนา

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง

๒. การสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่ง

๓. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

๔. การพัฒนาด้านพลังงาน

๕. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

๖. การพัฒนาระบบน้ำประปา

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม มีเป้าหมายสำคัญคือ เพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเป็น ๑.๕% ของจีดีพี จากปัจจุบัน ๐.๔๘% และเพิ่มอันดับความสามารถการแข่งขันโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยี

เป้าหมายการพัฒนา

๑. เพิ่มอันดับความสามารถการแข่งขันโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยี
๒. เพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาสู่ร้อยละ ๑.๕ ของ GDP และมีสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเป็น ๗๐:๓๐
๓. เพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเป็น ๒๕ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน
๔. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและเทคโนโลยีพร้อมใช้ของเกษตรกรรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
๕. เพิ่มจำนวนนวัตกรรมทางสังคมและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการที่ผลิตได้เองภายในประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๑. เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม
๒. พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี (Technopreneur)
๓. พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เพื่อกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคของประเทศไทย ประกอบด้วย การพัฒนาภาคเหนือให้เป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้หลุดพ้นจากความยากจนก้าวสู่เป้าหมายอีสานพึ่งตนเอง พัฒนาภาคกลางให้เป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำ และพัฒนาภาคใต้เป็นฐานการสร้างรายได้ที่หลากหลาย ขณะที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก จะเป็นศูนย์อุตสาหกรรมทันสมัย ใช้เทคโนโลยีสูง

เป้าหมายการพัฒนา

๑. ลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น
๒. เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคมตัวชี้วัดเมืองศูนย์กลางของจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่
๓. พื้นฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๔. เพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนร้อยละ ๒๐

แนวทางการพัฒนา

๑. การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง
๒. การพัฒนาเมือง
๓. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ การต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค โดยใช้ประโยชน์จากจุดเด่นของทำเลที่ตั้งของประเทศเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญของแนวระเบียงเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์

เป้าหมายการพัฒนา

๑. เครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ

๒. ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

๓. ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอนุภูมิภาค อาเซียนและเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้

๔. ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในระดับ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC และ JDS และภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์

๒. พัฒนาและส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการ และการลงทุนที่โดดเด่นในภูมิภาค

๓. การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Outward investment) ของผู้ประกอบการไทย

๔. เปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ทั้งในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาคที่มีความเสมอภาคกัน

๕. การสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ

๖. บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ

๗. การเข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศระหว่างภูมิภาคโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์เพื่อเป็นทางเลือกในการดำเนินนโยบายระหว่างประเทศในเวทีโลก เพื่อรักษาสันติภาพในปฏิสัมพันธ์ระหว่างไทยและมหาอำนาจต่างๆ ทั้งในระดับโลกและภูมิภาค

๘. ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคงในทุกด้าน

แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

แผนภาพรวมเพื่อการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความจำเป็นและความเหมาะสมของพื้นที่ วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา แผนปฏิบัติการและโครงการรองรับ การจัดลำดับความสำคัญของโครงการหลักที่จำเป็นเร่งด่วนเป็นอันดับแรกที่ต้องเร่งดำเนินการ กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ และกรอบวงเงินเบื้องต้นที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน พร้อมระยะเวลาการดำเนินงาน และแผนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความจำเป็นและความเหมาะสมของพื้นที่

๑. ความจำเป็นของการพัฒนาประเทศไทยสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และให้ความสำคัญกับนวัตกรรมและการสร้างมูลค่าเพิ่ม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินการที่ผ่านมาในอดีตทั้งหมด (Disruptive Technologies) ทำให้ยุทธศาสตร์ชาติวางจุดยืนให้ประเทศไทยมีการเติบโตอย่างมีองค์รวม (Inclusive Growth) ที่ยั่งยืน และใช้เทคโนโลยีเพื่อเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งส่งผลต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยสู่เศรษฐกิจฐานความรู้ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยรัฐบาลมุ่งมั่นจะพัฒนาเชิงพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒. ความเหมาะสมของพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก เป็นพื้นที่นาร่องนโยบายประเทศไทย ๔.๐ พื้นที่นี้ มีการดำเนินโครงการมากกว่า ๓๕ ปีที่ผ่านมา มีความพร้อมในการพัฒนาต่อยอดให้มีการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ให้เต็มประสิทธิภาพ เช่น

- ฐานอุตสาหกรรมเดิมสนับสนุนการส่งเสริมอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีสูง
- ผลผลิตการเกษตรมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วโลก เช่นทุเรียน มะม่วงน้ำดอกไม้ เป็นต้น
- แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับโลก เช่น พัทยา เป็นต้น
- โครงสร้างพื้นฐานที่ดีที่สุดในประเทศไทยแต่ยังไม่เชื่อมโยงทั้งระบบ
- ระบบเครือข่ายการสื่อสารและเทคโนโลยีดิจิทัล ที่เชื่อมโยงในระดับภูมิภาคที่ศรัทธา
- ระบบการบริหารจัดการสาธารณสุข ภูมิอากาศ รองรับภาคอุตสาหกรรม เกษตรและการอยู่อาศัยที่ดี
- มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักลงทุนทั่วโลก และประชาชนมีความคุ้นเคยกับอุตสาหกรรม

วิสัยทัศน์

“ต้นแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบ ช่วยผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภายใต้ นโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ และให้ประเทศไทยก้าวขึ้นสู่ระดับประเทศพัฒนาโดยเร็วที่สุด”

เป้าหมายการพัฒนา ประกอบด้วย ๓ ระดับ

๑. เป้าหมายระดับประเทศ

๑.๑ เป็นพื้นที่แรกที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นระบบ มีกฎหมาย องค์กรดำเนินการ และมีการกีดกันชัดเจน เป็นตัวอย่างของการพัฒนาพื้นที่อื่น ๆ ในอนาคต

๑.๒ รายได้ประชาชาติขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

๑.๓ สะสมและนาเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการสร้างรายได้และสร้างความสะดวกให้กับคนไทยทุกคนทุกระดับ

๒. เป้าหมายระดับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือ การยกระดับการลงทุนในทุกด้านไม่ต่ำกว่า ๑.๕ ล้านล้านบาท ใน ๕ ปีแรก เพื่อให้เกิดฐานเทคโนโลยีใหม่ของประเทศ และเกิดการพัฒนาคมนาคม ความรู้และเทคโนโลยี ให้ก้าวทันโลกอนาคต

๓. เป้าหมายระดับจังหวัด คือ ระยอง เป็นเมืองนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาและการท่องเที่ยวเกษตรภายใน ๑๐ ปี

กรอบเวลาของการดำเนินการ : มี ๓ ระยะ สอดคล้องกับเป้าหมายการเห็นผลสัมฤทธิ์

๑. ระยะเร่งด่วน (สัมฤทธิ์ผลใน ๑ ปี ใช้งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑)

๒. ระยะปานกลาง (สัมฤทธิ์ผลใน ๒ - ๕ ปี ใช้งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔)

๓. ระยะถัดไป (สัมฤทธิ์ผลใน ๑๐ - ๑๕ ปี ใช้งบประมาณตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๕)

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๖ แนวทาง โดยจัดลำดับความสำคัญของโครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการในระยะเร่งด่วน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนทั้งนักลงทุนไทยและต่างประเทศ

แนวทางที่ ๑ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจอย่างไร้รอยต่อ และพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ สำหรับโครงการขนาดใหญ่จะสนับสนุนให้เอกชนร่วมลงทุนเพื่อให้มีการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และมีมาตรฐาน พร้อมทั้งปรับปรุงขั้นตอนการเข้าร่วมทุนของเอกชนให้เร็วขึ้นจากเดิม ๔๐ เดือนเหลือ ๘ - ๑๐ เดือน โดยดำเนินงานครบขั้นตอนของ พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖

แนวทางที่ ๒ : การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีสูง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการสะสมทุนเทคโนโลยีและเป็นฐานในการพัฒนาเทคโนโลยีต่อยอดต่อไป ด้วยการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีสูงที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิต เพื่อส่งเสริมการลงทุน รวมทั้งประกาศเขตส่งเสริมพิเศษ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ซึ่งมีการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน เพื่อควบคุมโรงงานให้อยู่ในพื้นที่เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมเท่านั้น และกำหนดเงื่อนไขการพัฒนาบุคลากร ในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้ มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากเอกชนสู่บุคลากรไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกับภาคเอกชนในการพัฒนาอุตสาหกรรม

แนวทางที่ ๓ : การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวในพื้นที่สู่การท่องเที่ยวยกระดับโลกอย่างยั่งยืน รองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มรายได้สูง และกระจายนักท่องเที่ยวสู่แหล่งท่องเที่ยวชุมชน โดยใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานที่พัฒนาในโครงการ

แนวทางที่ ๔ : การพัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี เพื่อผลิตบุคลากร และงานวิจัยให้ตรงความต้องการของอุตสาหกรรม ทาให้เกิดฐานความรู้ เทคโนโลยี งานวิจัยที่มีประสิทธิภาพสำหรับอุตสาหกรรมขั้นสูง

แนวทางที่ ๕ : การพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ และศูนย์กลางการเงิน ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนของการศึกษาเพื่อเตรียมการดำเนินงาน โดยจะพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่ มีความสะดวกสบาย มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเมือง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่เข้าอยู่อาศัยให้มีความสะดวกสบาย มีสังคมคุณภาพและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สามารถมีการจ้างงานในพื้นที่ โดยไม่ต้องเดินทางไกล เช่น เมืองศูนย์กลางการเงินและธุรกิจ เมืองการบิน เมืองท่องเที่ยว เป็นต้น

แนวทางที่ ๖ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล เพื่อเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล สำหรับสนับสนุนการศึกษา การวิจัยพัฒนา การลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายและระบบการให้บริการประชาชน รวมทั้งศูนย์บริการนักลงทุนแบบเบ็ดเสร็จครบวงจร (OSS) ที่ทันสมัยรวดเร็ว การพัฒนาเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ และเตรียมระบบเศรษฐกิจดิจิทัลในทุกกระดับ

นอกจากนี้ ยังมีแผนสนับสนุนการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เช่น แผนสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาการเกษตร แผนพัฒนาแหล่งน้ำ แผนพัฒนาสาธารณสุข เป็นต้น เป็นแผนที่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งจะต้องนำมาพิจารณาเชื่อมโยงอย่างบูรณาการกับแผนพัฒนาภาพรวม การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษ

๓. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนามูลุ่่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๓.๑ แผนพัฒนาภาคตะวันออก

ภาคตะวันออก ประกอบด้วย ๘ จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว มีอาณาเขต ทิศเหนือ ติดกับ จังหวัดสระบุรี นครราชสีมา บุรีรัมย์ ทิศใต้ ติดกับ อ่าวไทย ทิศตะวันออก ติดกับ กัมพูชา ทิศตะวันตก ติดกับ กรุงเทพฯ ปทุมธานี สมุทรปราการ อ่าวไทย มีพื้นที่รวม ๒๒.๘๑ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๗.๑ ของประเทศ ภูมิประเทศเป็นพื้นที่ภูเขาสูงและป่าไม้ โดยตอนกลางเป็นที่ราบสลับภูเขา ตอนล่างเป็นที่ราบลุ่มน้ำและที่ราบชายฝั่งทะเล ลักษณะภูมิอากาศของภาคตะวันออกคล้ายคลึงกับภาคใต้ คือ ทางตอนบนของภาคจากปราจีนบุรี สระแก้ว ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทราจะมีลักษณะอากาศแบบสะวันนา (Aw) ส่วนทางตอนล่าง คือจันทบุรีและตราด จะมีลักษณะอากาศ แบบร้อนชื้นแบบมรสุม (Am) คือ มีฝนตกชุก อากาศร้อนชื้น จังหวัดที่มีปริมาณฝนมากที่สุดคือ ตราด และจังหวัด ที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือ ชลบุรี ปริมาณน้ำฝน เฉลี่ยประมาณ ๑,๕๑๘.๖ มิลลิเมตรต่อปี

ทรัพยากรธรรมชาติ

ดิน ส่วนใหญ่เป็นดินปนทราย ระบายน้ำได้ดี ไม่อุดมสมบูรณ์ บริเวณที่มีน้ำทะเลท่วมถึง จะเป็นดินโคลน หรือดินเหนียว ส่วนบริเวณที่สูงเป็นดินที่เกิดจากการสลายตัวของหินบะซอลต์ หินปูนเหมาะ แก่การปลูกพืชสวน เช่น เงาะทุเรียน มังคุด เป็นต้น ส่วนบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมีดินออลูเวียนที่เหมาะสมใช้ทำนา

แหล่งน้ำ ภาคตะวันออกมีลุ่มน้ำที่สำคัญ คือ ลุ่มน้ำปราจีนบุรี ลุ่มน้ำบางปะกง ลุ่มน้ำ โตนเลสาบ และ ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก มีแม่น้ำสายสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำระยอง แม่น้ำจันทบุรี แม่น้ำประแสร์ แม่น้ำตราด และแม่น้ำบางปะกง

ป่าไม้ ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ ป่าดิบเขา ป่าสนเขา ป่าชายเลน และป่าเบญจพรรณ ในปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่ ป่าไม้ ๕.๑๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๔ ของพื้นที่ภาค ซึ่งต่ำกว่าค่ามาตรฐานความสมดุล ของระบบนิเวศ ที่กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ทั้งหมด หรือร้อยละ ๕ ของพื้นที่ป่า ทั้งประเทศ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ป่ามากที่สุด คือ จันทบุรี สระแก้ว และปราจีนบุรี ตามลำดับ สำหรับป่าชายเลนภาคตะวันออก (ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา) ปี ๒๕๕๗ ภาคตะวันออกมีพื้นที่

สภาพเศรษฐกิจและรายได้

ภาคตะวันออกเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศรองลงมาจากกรุงเทพฯ และ ภาคกลาง โดยภาค ตะวันออก (๘ จังหวัด) มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๒,๘๕๗,๓๐๐ ล้านบาท คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ ๑๘.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ เมื่อเทียบขนาด เศรษฐกิจของภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๖ กับปี ๒๕๖๐ พบว่า ภาคตะวันออก มีสัดส่วนการผลิตเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๑๗.๘ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ในปี ๒๕๕๖ เป็นร้อยละ ๑๘.๕ ในปี ๒๕๖๐ โครงสร้างเศรษฐกิจของภาคตะวันออกพึ่งพิงภาคอุตสาหกรรมมาก ที่สุด ในปี ๒๕๖๐ ภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๕๙.๑ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค (สาขาอุตสาหกรรม ร้อยละ ๔๙.๙ สาขา เหมืองแร่ ร้อยละ ๙.๒) ลดลงจากร้อยละ ๖๑.๖ ในปี ๒๕๕๖ รองลงมาคือ ภาคบริการ มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๔.๔ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๑.๓ ในปี ๒๕๕๖ และที่เหลือเป็นภาคเกษตรร้อยละ ๖.๕ ลดลงจากร้อยละ ๗.๑ ในปี ๒๕๕๖ สำหรับสาขาการผลิตที่มีสัดส่วนการผลิตสูงที่สุดของภาคในปี ๒๕๖๐ คือ สาขาอุตสาหกรรม โดยสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และสัดส่วน มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมภาคตะวันออกต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมรวมทั้ง ประเทศอยู่ที่ ร้อยละ ๓๔.๐ นอกจากสาขาอุตสาหกรรมแล้วสาขาการผลิตหลักของภาคที่สำคัญรองลงมา คือ สาขาการค้า มีสัดส่วนการผลิต ร้อยละ ๑๐.๑ สาขาเหมืองแร่ ร้อยละ ๙.๒ สาขาเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง ร้อยละ ๖.๕ สาขาไฟฟ้า ร้อยละ ๕.๖ และสาขาขนส่ง ร้อยละ ๓.๔

ภาคอุตสาหกรรม

ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคการผลิตหลักของภาคตะวันออก มูลค่าผลิตภัณฑ์ ภาคอุตสาหกรรม ณ ราคาประจำปี ปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๑,๖๘๘,๖๗๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑,๔๑๔,๐๗๘ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๖ โดยเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรม ๑,๔๒๖,๖๗๐ ล้านบาท และสาขาเหมืองแร่ฯ ๒๖๒,๐๐๘ ล้านบาท สาขาอุตสาหกรรมจึงเป็นสาขาการผลิตหลักที่สำคัญของภาคตะวันออก ปี ๒๕๖๐ สัดส่วนมูลค่า ผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคคิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙ และมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ สาขาอุตสาหกรรมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมของประเทศคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๐

อุตสาหกรรมและแหล่งผลิตที่สำคัญของภาคตะวันออกยังคงกระจุกตัวใน จังหวัดชลบุรี และระยอง ปี ๒๕๖๐ จังหวัดที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาอุตสาหกรรมสูงสุดของภาค คือ ชลบุรี ร้อยละ ๓๔.๐ รองลงมาคือ ระยอง ร้อยละ ๓๒.๖ ปราจีนบุรี ร้อยละ ๑๖.๒ และฉะเชิงเทรา ร้อยละ ๑๕.๙ สำหรับอุตสาหกรรมสำคัญๆ ที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์สูงสุดของภาคตะวันออก คือ อุตสาหกรรมการผลิต ถ่านโค้ก และผลิตภัณฑ์จากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขา อุตสาหกรรมของภาค แหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และระยอง รองลงมาคือ อุตสาหกรรมการผลิต ยานยนต์ รถพ่วงและรถกึ่งรถพ่วง ร้อยละ ๑๕.๒ แหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และระยอง อุตสาหกรรมการผลิต ผลิตภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์ ร้อยละ ๑๐.๖ แหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี และชลบุรี อุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์เคมี ร้อยละ ๘.๖ แหล่งผลิตที่สำคัญอยู่ในพื้นที่จังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา

ภาคตะวันออกมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ เนื่องจากเป็นพื้นที่ฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมหลัก (Industrial Heartland) และเป็นที่ตั้งของท่าเรือน้ำลึกและท่าอากาศยานนานาชาติ เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก นอกจากนี้ ยังเป็นพื้นที่ในแนวระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Southern Economic Corridor และ Southern Coastal Economic Corridor) ที่เชื่อมโยงเมียนมา-ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม ซึ่งเป็นเส้นทางลัดโลจิสติกส์ (Land bridge) เชื่อมโยงภูมิภาคอาเซียนกับโลกตะวันตก และโลกตะวันออก นอกจากนี้ ภาคตะวันออกยังเป็นแหล่งผลิตอาหารสำคัญของประเทศ ได้แก่ สุก รัง กุ้ง ไข่ ข้าว และผลไม้ รวมถึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

ดังนั้น การพัฒนาภาคตะวันออกกระยะต่อไปจะต้องพัฒนาต่อยอดฐานเศรษฐกิจที่มีอยู่ของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์และการค้าบริการ ควบคู่ไปกับการใช้ศักยภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำและความพร้อมของสถาบันการศึกษาวิจัย ยกระดับ สินค้า การเกษตรและบริการให้มีมูลค่าสูง เพื่อให้ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการ พัฒนาประเทศให้หลุดพ้นกับดัก “ประเทศรายได้ปานกลาง”

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

เป้าหมายการพัฒนาภาคตะวันออกจะมุ่งพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน โดยรักษาฐานเศรษฐกิจเดิมที่มีอยู่ให้เติบโตอย่างยั่งยืน และสร้างฐานเศรษฐกิจใหม่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน และสนับสนุนให้ประเทศเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ โดยเน้นการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง ได้แก่ พื้นที่ ฐานการผลิตและบริการ เมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาค และพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงมากขึ้น
๒. เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ให้สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและ การพัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

๓. เพื่อพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม โดยมี ความปลอดภัย การจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองมีมาตรฐาน บริการสาธารณะมีคุณภาพ และมีระบบขนส่ง สาธารณะในเขตเมืองอย่างทั่วถึง
๔. เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสร้างความสมดุลของระบบนิเวศ

เป้าหมาย

๑. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกขยายตัวเพิ่มขึ้น
๒. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาค ตะวันออกลดลง

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง และต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานทุก ระบบให้เชื่อมโยงเข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจ เพื่อให้เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเมืองในอนาคต ได้แก่ สนามบิน อุตะภา รุดไฟฟ้าความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน ท่าเรือแหลมฉบังระยะ ๓ ท่าเรือมาบตาพุด ระยะ ๓ ท่าเรือสัตหีบ รุดไฟฟ้าทางคู่เชื่อม ๓ ท่าเรือ และทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ช่วงพัทยา-มาบตาพุด รวมทั้ง พัฒนาระบบสาธารณูปโภค ได้แก่ ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ภายในพื้นที่ และพื้นที่โดยรอบ เพื่อรองรับ ความต้องการลงทุน กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาค ตะวันออกได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

๒. ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ เพื่อให้เกิดการลงทุนของ ภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคตในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เช่น จัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ ประชาสัมพันธ์ และชักจูงนักลงทุนที่มีศักยภาพและเหมาะสม เป็นต้น

๓. พัฒนาบุคลากร การศึกษา การวิจัย และเทคโนโลยี เพื่อผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมาย และก่อให้เกิดการวิจัยสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาเทคโนโลยีในการต่อยอด และขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน อาทิ EEC of Digital Park (EECd) และ EEC of Innovation (EECi)

๔. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติในจังหวัดชลบุรี - ระยอง ให้เป็นฐานการ กระจายรายได้และการสร้างงานให้แก่ชุมชน

๕. พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองสำคัญของจังหวัดให้เป็นเมืองใหม่อัจฉริยะน่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัว ทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีสมดุล

ฉะเชิงเทรา : พัฒนาเป็นเมืองที่อยู่อาศัยชั้นดีที่ทันสมัย รองรับการพัฒนาของกรุงเทพฯ และการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

พัทยา : พัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ สุขภาพ และนันทนาการ ศูนย์ประชุม และศูนย์แสดงสินค้านานาชาติชั้นนำของอาเซียน และศูนย์การให้บริการด้านการแพทย์ระดับนานาชาติ (Medical Tourism)

อุตะภา : พัฒนาเป็นศูนย์ธุรกิจการบินและโลจิสติกส์อาเซียน

ระยอง : พัฒนาเป็นเมืองแห่งการศึกษาและวิทยาศาสตร์ เมืองนานาชาติที่มีธุรกิจทันสมัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้ มาตรฐานสากล

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชียโดยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสินค้า ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การบรรจุหีบห่อ การแปรรูปและการจัดจำหน่าย

๒. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ และโค ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และ สระแก้ว ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๓. พื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ พื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสมควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจการประมง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวชายทะเลในจังหวัดจันทบุรี และตราด โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน และเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และชุมชนในพื้นที่

๒. ฟื้นฟูและปรับปรุงการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครนายก ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี จันทบุรี ระยอง และตราด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม เชิงนิเวศ และอนุรักษ์เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเพื่อนันทนาการ และท่องเที่ยว เมืองเก่า โดยฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว พร้อมทั้งปรับปรุงภูมิทัศน์ พัฒนาเส้นทาง สิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรม การท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

๓. ฟื้นฟูและอนุรักษ์การท่องเที่ยวในจังหวัดปราจีนบุรีและสระแก้ว ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว อารยธรรมขอม โดยฟื้นฟูบูรณะโบราณสถานและสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม รวมทั้งปรับปรุงและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและควบคุมการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับ ประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วให้เป็นประตูและศูนย์กลางทางการค้าการท่องเที่ยว และการลงทุน เชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชาและเวียดนาม โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสม พัฒนาเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน

๒. พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนหาดเล็ก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราดให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับจังหวัดเกาะกง กัมพูชา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ รวมถึงยกระดับมาตรฐานการให้บริการและอำนวยความสะดวก
สะดวกบริเวณจุดผ่านแดน

๓. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ให้เป็น
ศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและโพนทองของกัมพูชา โดยปรับปรุงและพัฒนาระบบ
บริการพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกในการลงทุนตลอดจนพัฒนาจุดตรวจ ชายแดนเพื่อให้บริการได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและได้มาตรฐานสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการ มลพิษให้มี
ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

๑. บริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมจันทบุรี ตราด และสระแก้ว โดยปรับปรุงและ
บำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม จัดสรรน้ำ และพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม รองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการ
ขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งส่งเสริม การทำแหล่งเก็บ
กักน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

๒. ฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ โดยปลูกป่าเพิ่มเติม และเพิ่ม มาตรการเฝ้าระวัง
ติดตามการบุกรุกป่า โดยสนับสนุนสิทธิและบทบาทของชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการพื้นที่ป่า
ของชุมชนไม่ให้เสื่อมโทรม

๓. คุ้มครองและฟื้นฟูป่าชายเลน ปะการัง ภูเขาทะเล และป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยเฉพาะ
จังหวัดที่มีพื้นที่กัดเซาะรุนแรง ได้แก่ จันทบุรีและฉะเชิงเทรา โดยการกำหนดพื้นที่ และหลักเกณฑ์
การใช้ประโยชน์ ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น หรือข้อตกลงร่วมกันของภาคีพัฒนาในการ
จัดการฟื้นฟูป่าชายเลน การเฝ้าระวังการลักลอบจับสัตว์น้ำ การคุ้มครองปะการัง ภูเขาทะเล พื้นที่จับสัตว์น้ำ พื้นที่
เพาะเลี้ยง และการทำประมงชายฝั่ง เพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ไม่ให้ทรัพยากรชายฝั่งเสื่อมโทรมลงไปอีก

๔. ดำเนินการตามมาตรการจัดการมลพิษทางอากาศ ได้แก่ สารอินทรีย์ระเหยง่าย และฝุ่นละอองขนาดเล็ก
ในจังหวัดระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา โดยกำหนดมาตรการควบคุม และมาตรการ จูงใจในการป้องกัน และ
ควบคุมการระบายมลพิษทางอากาศในเขตชุมชน และเขตอุตสาหกรรมให้อยู่ในเกณฑ์ มาตรฐาน เพื่อให้ชุมชน
และอุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างเกื้อกูลกันและสันติสุข

๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง)

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกของประเทศไทย มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๓,๒๖๖ ตารางกิโลเมตรหรือ ๘,๒๙๑,๒๕๐ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับภูมิภาคต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับจังหวัดนครนายก และจังหวัดปราจีนบุรี

ทิศใต้และทิศตะวันตก ติดกับจังหวัดปทุมธานี กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ และอ่าวไทย ซึ่งมีแนวชายฝั่งทะเลยาว ๒๘๘ กิโลเมตร (แยกเป็นจังหวัดฉะเชิงเทรา ๑๒ กิโลเมตร จังหวัดชลบุรี ๑๗๒ กิโลเมตร และจังหวัดระยอง ๑๐๔ กิโลเมตร)

ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดจันทบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา มีการเชื่อมโยงการเดินทางและการขนส่งทางถนนใกล้กรุงเทพมหานครมากที่สุดคิดเป็นระยะทาง คือ ประมาณ ๗๕ กิโลเมตร รองลงมาคือ จังหวัดชลบุรี ๘๑ กิโลเมตร และจังหวัดระยอง ๑๗๙ กิโลเมตร ตามลำดับ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ (จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง) แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๓๐ อำเภอ ๒๔๔ ตำบล ๒,๐๒๐ หมู่บ้าน ในส่วนการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๓ แห่ง เทศบาลนคร ๓ แห่ง เทศบาลเมือง ๑๓ แห่ง เทศบาลตำบล ๙๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๖๐ แห่ง และรูปแบบการปกครองพิเศษ ๑ แห่ง

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ลักษณะอากาศเป็นแบบร้อนชื้น จะมีช่วงฤดูแล้งสลับฤดูฝนอย่างชัดเจน อิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะทำให้อากาศแห้งแล้งตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนมีนาคม และฝนเริ่มตกตั้งแต่เดือนเมษายนถึงเดือนตุลาคม

เป้าหมายในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑

วิสัยทัศน์ (Vision): “พื้นที่พัฒนาพิเศษระดับอาเซียน แหล่งผลิตอาหารและผลไม้ปลอดภัยเพื่อการส่งออก และแหล่งท่องเที่ยวมาตรฐานระดับนานาชาติ”

เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goals)

๑. พื้นที่ระบียงเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน
๒. แหล่งผลิตอาหารและผลไม้ปลอดภัยเพื่อการส่งออก
๓. แหล่งท่องเที่ยวมาตรฐานระดับนานาชาติ
๔. ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟูและบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
๕. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้รับบริการสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานและส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดช่วงชีวิต

ตำแหน่งในการพัฒนา (Positioning)

๑. ฐานเศรษฐกิจชั้นนำและศูนย์กลางโลจิสติกส์
๒. แหล่งผลิตอาหารและผลไม้เมืองร้อนที่มีชื่อเสียง
๓. แหล่งท่องเที่ยวชายทะเลนานาชาติและแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนิเวศและเกษตร โดยชุมชน

ประเด็นในการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาความพร้อมของพื้นที่ สร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม มุ่งสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษที่ดีและทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	การสร้างมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรม	การส่งเสริมการตลาด
๑.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเส้นทางคมนาคมเพื่อเตรียมความพร้อมการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ๑.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม โลจิสติกส์เชื่อมโยงเข้าสู่พื้นที่อุตสาหกรรมรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ๑.๓ บูรณาการระบบการจัดการน้ำจังหวัดระยอง สู่ความมั่นคง จังหวัดระยอง ๑.๔ จ้างที่ปรึกษาสำรวจออกแบบรายละเอียด ผังระบบคมนาคมขนส่งเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สนับสนุนรถไฟฟ้าความเร็วสูง อำเภอเมือง อำเภอศรีราชา และอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี	๑.๕ กิจกรรมเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถผู้ประกอบการอุตสาหกรรมตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงตามวิถีใหม่ (New Normal) รองรับการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก	

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
การพัฒนาปัจจัยการผลิต	การสร้างมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรม	การส่งเสริมการตลาด
๒.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัยได้มาตรฐาน ๒.๒ พัฒนาระบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อส่งเสริมการผลิตภาคการเกษตรให้ได้มาตรฐาน	๒.๓ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดอาหารปลอดภัย	

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	การสร้างมูลค่าเพิ่มและนวัตกรรม	การส่งเสริมการตลาด
๓.๑ ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวภายในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๓.๒ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ๓.๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเส้นทางคมนาคมรองรับการขยายตัวภาคการท่องเที่ยว ๓.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเส้นทางคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว	๓.๕ พัฒนาศักยภาพและแข่งขันการบริการนักท่องเที่ยวเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก	๓.๖ สีสันอีซีซี (Colors of EEC)

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เร่งแก้ไขปัญหาวิกฤตมลพิษและพัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
การอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	การดูแล บำรุงรักษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔.๑ ควบคุมประชากรลิงและตรวจสุขภาพลิงในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๔.๒ บูรณาการปฏิบัติงานป้องกันภัยและแก้ไขปัญหาช้างป่ากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๔.๓ แก้ไขปัญหาลึงรบกวนประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๑ ๔.๔ เตรียมความพร้อมบุคลากรในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษา ป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๔.๕ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำและบริหารจัดการขยะทะเล	๔.๖ เสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ปลอดภัย

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	ยกระดับการให้บริการและนวัตกรรม	ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
๕.๑ พัฒนาระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	๕.๒ พัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างนวัตกรรมและชุมชนสร้างงานอย่างยั่งยืน	๕.๓ สร้างอาชีพโดยใช้ภูมิปัญญาผู้สูงอายุแบบครบวงจรเพื่อเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

๓.๓ แผนพัฒนาจังหวัดระยอง (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ทบวนปี พ.ศ. ๒๕๖๕

เป้าหมายในการพัฒนาจังหวัด กรอบแนวคิดสำคัญในการพัฒนาจังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ คือ “จังหวัดระยองเป็นเมืองที่มีการคิดและน่านวัตกรรมมาใช้ภายใต้บริบทการพัฒนา เป็นเมืองที่ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดี - เป็นเมืองที่มีสมดุลการพัฒนา - ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์จังหวัดระยอง (Vision) “เมืองนวัตกรรมก้าวหน้า พัฒนาอย่างสมดุล บนพื้นฐานความพอเพียง”

ประเด็นการพัฒนาจังหวัด

การพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมสงบสุข เศรษฐกิจก้าวหน้า และประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอกการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดระยอง มุ่งเน้นเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่างๆ และเสริมสร้างรากฐานการพัฒนาให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าต่อไป โดยได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ และให้ความสำคัญตามลำดับการพัฒนา จำนวน ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว

ด้านเกษตรกรรม อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่สำคัญและเป็นอาชีพดั้งเดิมของชาวจังหวัดระยอง เนื่องจากจังหวัดระยองมีสภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการทำพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา สับปะรด มันสำปะหลัง ข้าว ปาล์มน้ำมัน อ้อย ผลไม้ต่างๆ เช่นทุเรียน เงาะ และมังคุด เป็นต้น ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมมีแนวโน้มลดลงทุกปี

ด้านการประมง จังหวัดระยองมีพื้นที่ชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร การประกอบอาชีพประมง ซึ่งเป็นอาชีพที่สำคัญ นอกจากการทำประมงประเภทอาหารสดแล้ว ยังมีการนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่อเนื่อง เช่น อาหารทะเลแห้ง เป็นต้น ทั้งนี้ ยังมีการทำประมงน้ำจืดด้วย เนื่องจากมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ๕ อ่าง ปัจจุบันอาชีพประมงชายฝั่งหรือประมงเรือเล็กได้รับความเดือดร้อนมาก เนื่องจากสัตว์ทะเลเศรษฐกิจ เช่น กุ้ง หอย หมึก ปู ปลา มีน้อยลงและมีการแย่งชิงพื้นที่ประมง ประกอบกับพื้นที่ประมงเดิมมีการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ต้องออกหาไกลขึ้น ต้นทุนสูงขึ้น

ด้านปศุสัตว์ จังหวัดระยองมีการเลี้ยงปศุสัตว์ควบคู่กับการทำไร่ ทำสวนผลไม้ เช่น โค กระบือ เป็ด ไก่ แพะ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ : ผลผลิตทางการเกษตร ประมงและปศุสัตว์ ได้รับการส่งเสริม และพัฒนาให้มีคุณภาพ และมีมูลค่าเพิ่ม ขยายโอกาสทางการตลาดไปสู่ภายในและภายนอกประเทศ และพัฒนาการเป็นเกษตรอุตสาหกรรม และเกษตรท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์เกษตร ประมง และปศุสัตว์ให้มีความปลอดภัย และมีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๒. สร้างและขยายเครือข่ายการตลาด และช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร ประมง ปศุสัตว์ และผลิตภัณฑ์ โดยใช้ตลาดนำการผลิต

๓. สนับสนุนการวิจัย พัฒนา และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต แปรรูปสินค้า และผลิตภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อลดต้นทุนในการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๔. เสริมสร้างและสนับสนุนความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร (Smart Farmer) กลุ่ม/สหกรณ์/สถาบันเกษตรกร/บริษัทประชารัฐรักสามัคคี

๕. ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการผลิตภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์

๖. ส่งเสริมภาคการเกษตร ให้มีการเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยว และภาคอุตสาหกรรม

๗. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๘. เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวให้เติบโตควบคู่กับภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : เป็นแหล่งสร้างและกระจายรายได้จากการท่องเที่ยว สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแหล่ง/สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดระยอง ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา ฟื้นฟู และอนุรักษ์ให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเก่าและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ รวมแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม วัฒนธรรม และท่องเที่ยวชุมชน เพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

๒. พัฒนาสินค้า สร้างอัตลักษณ์และบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และหลากหลาย

๓. พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว

๔. สร้างจิตสำนึก/กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว

๕. ส่งเสริมการตลาด การขาย และการประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์และดึงดูดนักท่องเที่ยวและกระจายรายได้ให้เพิ่มขึ้น

๖. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เพื่อความสะดวกและปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

๗. พัฒนาฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับ Thailand ๔.๐

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

วัตถุประสงค์ : จังหวัดระยองเป็นแหล่งอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างสมดุลและยั่งยืน เป็นฐานอุตสาหกรรมที่มีความทันสมัยและได้มาตรฐาน

แนวทางการพัฒนา :

๑. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมให้มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเข้าสู่มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility - CSR) ที่ถูกต้อง นำไปสู่อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

๒. ผลิตและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร เพื่อตอบสนองการเข้าสู่การพัฒนาเพื่อรองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก Thailand ๔.๐ Super Cluster และ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย

๓. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่อุตสาหกรรม

๔. พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด

๕. ส่งเสริมนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อยกระดับการผลิต ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่มาตรฐานสากล

๖. พัฒนาระบบข้อมูลด้านอุตสาหกรรม และเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากทุกภาคส่วน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : ป้องกัน อนุรักษ์ ป่าไม้ และควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์ : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการป้องกัน อนุรักษ์ ป่าไม้ และทุกภาคส่วนดำเนินกิจกรรมโดยคำนึงถึงความเสมอภาคและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มพื้นที่สีเขียว สำหรับป่าทุกประเภท เช่น ป่าบก ป่าหาด ป่าชายเลน และป่าเมือง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและทุกภาคส่วน

๒. อนุรักษ์ ป่าไม้ วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงการกักเซาะชายฝั่ง และมีการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมเกิดสมดุลต่อระบบนิเวศ

๓. อนุรักษ์ ป่าไม้ พัฒนาทรัพยากรน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำ รวมถึงการจัดการคุณภาพน้ำให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๔. บริหารจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย และกากอุตสาหกรรมจากแหล่งกำเนิด รวมทั้งมีระบบการจัดการที่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

๕. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึก ความรู้ ความเข้าใจ สร้างภาคเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ เพื่อการมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. การจัดการมลพิษทางอากาศ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์ : ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ตามมาตรฐานที่กำหนดภายใต้การน้อมนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้

แนวทางการพัฒนา

๑. เสริมสร้างความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จากการคุกคามต่างๆ ทั้งภายนอกและภายใน

๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งสถาบันทางสังคม

๓. ส่งเสริม สนับสนุนแนวทางการดำรงชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔. สนับสนุนการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจฐานรากชุมชน

๕. พัฒนาระบบโครงสร้างและสาธารณูปโภคพื้นฐาน เพื่อการบริการประชาชนอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

๖. อนุรักษ์ สืบสาน พื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีดั้งเดิมให้คงอยู่

๗. เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และพัฒนาคนทุกช่วงวัยเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

๘. จัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลด้านสังคม รวมทั้งประชาสัมพันธ์ช่องทางการสื่อสารข้อมูลด้านสังคม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถของภาคพาณิชย์กรรม และภาคการบริการสู่การแข่งขันในระดับสากล

วัตถุประสงค์ : ภาคพาณิชย์กรรม และภาคบริการได้รับการส่งเสริมให้มีศักยภาพอย่างต่อเนื่อง และมีความสามารถในการเข้าสู่การแข่งขันในระดับสากล

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพสินค้าและบริการของจังหวัดให้มีความนวัตกรรมและความทันสมัย สู่ระดับสากล

๒. ส่งเสริมสถานประกอบการ/สถานบริการ ให้มีมาตรฐานสากล

๓. ส่งเสริมการผลิตบุคลากร และพัฒนาบุคลากรในสถานประกอบการ/สถานบริการ

๔. พัฒนาสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนา และความต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการกระจายสินค้า เพื่อแสดงศักยภาพสินค้า ตอบสนองการเข้าสู่ EEC

๖. พัฒนาเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ ฐานข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้ประกอบการ

๗. ส่งเสริมให้มีการเจรจาการค้า (Business Macting) ของเกษตรกรกลุ่มสหกรณ์ของเกษตรกร

๘. ส่งเสริมให้มีการค้าการทำธุรกรรมผ่าน E-Commerce

๔. ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง

๔.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการกีฬา

๔.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์อย่างสมดุลและยั่งยืน

๔.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตร และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๔.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม การเมือง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการบริหารจัดการองค์กร

๔.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านอย่างสมดุลและยั่งยืน

๔.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาการเกษตร เศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างให้สมดุลและแข่งขันได้

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง

๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการกีฬา

๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์อย่างสมดุลและยั่งยืน

๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตร และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม การเมือง ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการบริหารจัดการองค์กร

๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านอย่างสมดุลและยั่งยืน

๕.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาการเกษตร เศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างให้สมดุลและแข่งขันได้

๖. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์

๖.๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการกีฬา

⇒ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด **ประเด็นการพัฒนาที่ ๕** : เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์อย่างสมดุลและยั่งยืน

⇒ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒** : พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ให้เติบโตควบคู่กับภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตร และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

⇒ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด **ประเด็นการพัฒนาที่ ๓** : พัฒนาภาคอุตสาหกรรมเข้าสู่ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ สนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม และการสร้างนวัตกรรมอย่าง สร้างสรรค์ รองรับเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และ **ประเด็นการพัฒนาที่ ๔** : ป้องกัน อนุรักษ์ พันธุ์ และ ควบคุมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม การเมือง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการบริหารจัดการองค์กร

⇒ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด **ประเด็นการพัฒนาที่ ๕** : เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

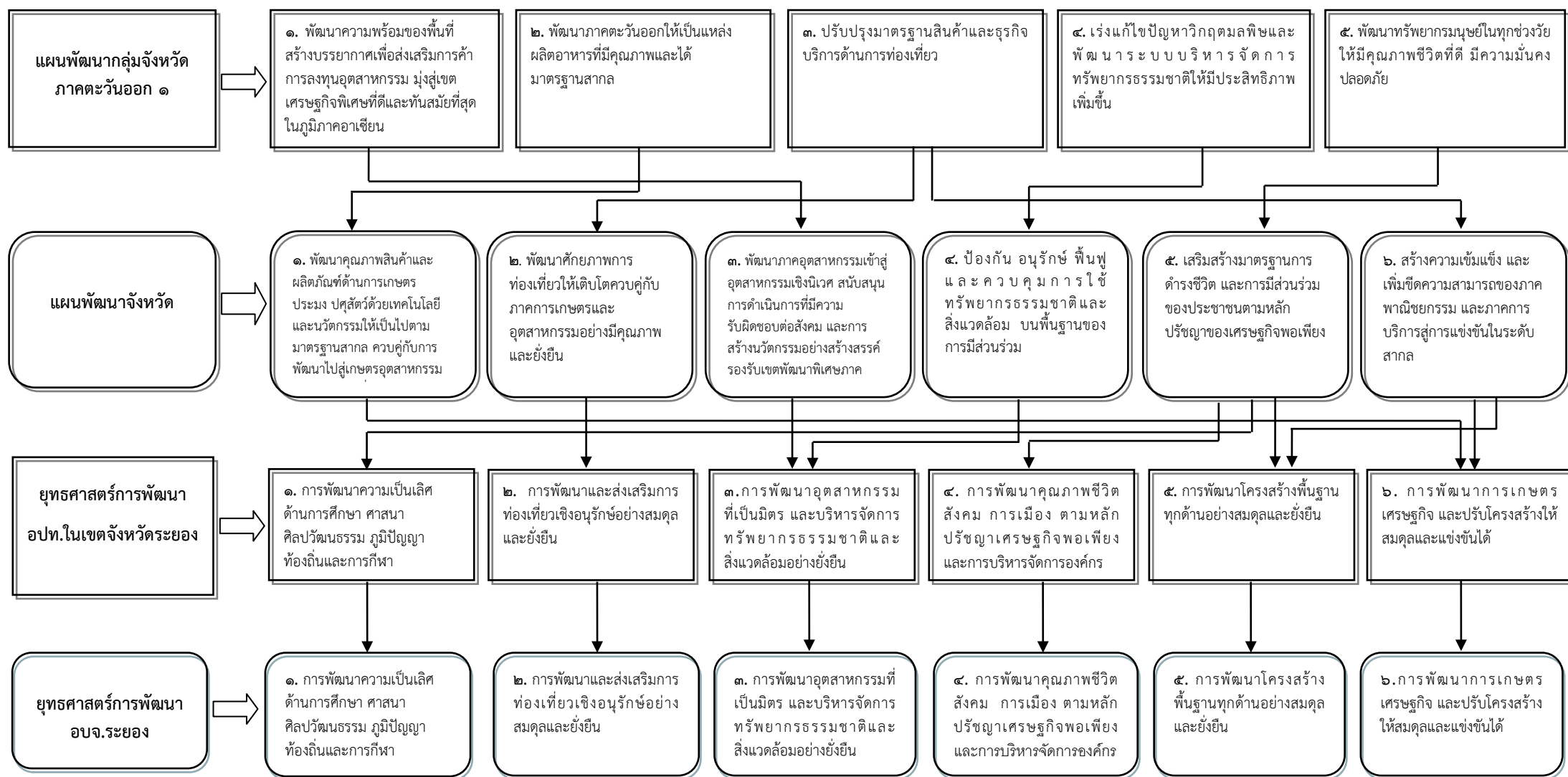
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านอย่างสมดุลและยั่งยืน

⇒ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด **ประเด็นการพัฒนาที่ ๕** : เสริมสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิต และการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ **ประเด็นการพัฒนาที่ ๖** : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถของภาคพาณิชยกรรม และภาคการบริการสู่การแข่งขันในระดับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาการเกษตร เศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างให้สมดุลและแข่งขันได้

⇒ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด **ประเด็นการพัฒนาที่ ๑** : พัฒนาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควบคู่กับการพัฒนาไปสู่เกษตรอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว และ **ประเด็นการพัฒนาที่ ๖** : สร้างความเข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถของภาคพาณิชยกรรม และภาคการบริการสู่การแข่งขันในระดับสากล

๖.๒ แผนผังยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๖.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง

(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง มีความเป็นเลิศด้านการบริหารจัดการที่ดี ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการกีฬา

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมสนับสนุน อาคาร สถานที่ สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีสารสนเทศ และพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นมืออาชีพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม โบราณสถาน ศาสนสถาน และภูมิปัญญาที่มีความเชื่อมโยงและการมีส่วนร่วมของชุมชน

๓. ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาการศึกษามีคุณภาพในทุกระดับ ทั้งในระบบและนอกระบบ

๔. ส่งเสริมสนับสนุนการกีฬา เพื่อสร้างโอกาสให้เยาวชนพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ

๕. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงงามในสังคม

๖. ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์อย่างสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดและสร้างมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชน

๒. สนับสนุนให้มีการศึกษาแหล่งท่องเที่ยวใหม่เพิ่มพูน และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิม

๓. พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความชำนาญ เพื่อการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน

๔. พัฒนาภาพลักษณ์ เสริมสร้างการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยเพื่อยกระดับความเชื่อมั่นด้านการท่องเที่ยว

๕. ส่งเสริมสนับสนุนมาตรฐานการให้บริการแก่ผู้ประกอบการ

๖. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ ให้ได้มาตรฐานถูกต้องตามกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตร และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. สนับสนุนกระบวนการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ไม่ก่อผลกระทบต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อมและสนับสนุนการดำเนินการที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. เสริมสร้างทัศนคติ พฤติกรรมและขีดความสามารถ ระบบการเรียนรู้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓. สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างจิตสำนึก ความรู้ ความเข้าใจ สร้างภาคีเครือข่าย เพื่อการมีส่วนร่วมในการดูแล บำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ในทุกภาคส่วน

๔. ส่งเสริม สนับสนุนมาตรการการป้องกันการบังคับใช้กฎหมาย การพัฒนาตามผังเมืองรวม โดยบูรณาการจากทุกภาคส่วน

๕. สนับสนุนการบริหารจัดการขยะ และของเสียอันตรายจากต้นทาง รวมทั้งมีระบบการจัดการที่ถูกต้อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม การเมือง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการบริหารจัดการองค์กร

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน แก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด และโรคติดต่อ เพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
๔. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน การมีส่วนร่วม การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลแก่บุคลากร และประชาชนทุกระดับ
๕. สนับสนุนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการ และการสืบค้นข้อมูล
๖. จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และเครื่องจักรกล ในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๗. จัดตั้งครอบครัวพระมหาชนกตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๘. การบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทุกด้านอย่างสมดุลและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ถนน ระบบระบายน้ำ สะพาน
๒. ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ระบบไฟฟ้า ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่าง
๓. ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ระบบกักเก็บน้ำ ขุดลอก คู คลอง อ่างเก็บน้ำ เพื่ออุปโภคบริโภค และการเกษตร
๔. ศึกษาและพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อเป็นแหล่งสำรองน้ำ พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการวางแผนบริหารจัดการน้ำ
๕. ก่อสร้าง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ปรับปรุงภูมิทัศน์ สถานที่พักผ่อน
๖. ส่งเสริม และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการระบบคมนาคมขนส่ง พัฒนาสถานีขนส่ง ศาลาที่พัก จุดพักรถของผู้โดยสาร

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาการเกษตร เศรษฐกิจ และปรับโครงสร้างให้สมดุลและแข่งขันได้

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านชุมชน สร้างมาตรฐานสินค้าและบริการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรและบรรจุภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
๒. พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน เพิ่มทักษะฝีมือแรงงานให้มีมาตรฐาน สามารถแข่งขันได้
๓. สร้างและขยายเครือข่ายการตลาด ช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตร ประมง และผลิตภัณฑ์เกษตรเพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร
๔. ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าและบริการ ตลาดกลาง เพื่อแสดงและจำหน่ายสินค้า และบริการ
๕. ส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือการลงทุนทั้งในประเทศ และต่างประเทศ
๖. ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรม/แนวทางการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ส่วนที่ ๓

การติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ ๓ การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

การบริหารงานที่ประสบความสำเร็จนั้น การติดตามและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร ซึ่งมีหลักการสำคัญ คือ การติดตามความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานและประเมินผลความสำเร็จของงาน อันจะนำไปสู่การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงร่วมกันให้บรรลุเป้าหมาย จึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผล ซึ่งการติดตาม (Monitoring) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การปฏิบัติงานตามแผนงานที่กำหนดไว้ เพื่อตัดสินใจแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติให้ผลงานเป็นไปตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด สามารถใช้งบประมาณได้คุ้มค่าเพียงใด ปฏิบัติงานตามแผนงานได้ตรงตามที่กำหนดหรือไม่ ดำเนินไปตรงตามเป้าหมายของแผนงานและแล้วเสร็จภายในกำหนด เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนการประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบความก้าวหน้าตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการว่ามีมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นว่าได้ผลตามวัตถุประสงค์ ของแผนงาน/โครงการ

สำหรับในส่วนของการติดตามและประเมินผลแผนงานและโครงการ จะต้องมีการดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) เพื่อนำผลที่ได้รับจากการประเมินผลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้การติดตามและประเมินผล ยังเป็นการตรวจสอบว่ามีความคุ้มค่ากับการใช้งบประมาณเพียงใด ผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและการตัดสินใจเพื่อสนับสนุนงบประมาณในปีถัดไป นอกจากนี้ยังถือเป็นกระบวนการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์และใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง เทียบตรงและเชื่อถือได้

วิธีดำเนินการประเมินผล ประกอบด้วย

๑. แหล่งข้อมูล ที่ใช้ประกอบในการประเมินผล
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
๓. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. เกณฑ์ที่กำหนดสำหรับวัดผลสำเร็จตามแบบประเมิน
๕. การวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ได้ดำเนินการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาท้องถิ่น แบบประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง โดยใช้ระบบสารสนเทศการบริหารจัดการเพื่อการวางแผนและประเมินผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-plan) และแบบประเมินประสิทธิผลการดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์

๒. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางการพัฒนาในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง เป็นแผนที่มุ่งไปสู่ความต้องการในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ แผนยุทธศาสตร์การพัฒหน้าที่จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด ก็ได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรอบปีที่ผ่านมาเป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาได้อย่างทั่วถึงครอบคลุม

๓. ข้อเสนอแนะในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดในอนาคต

๓.๑ ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์อย่างรอบด้านและเป็นระบบ คำนึงถึงด้านการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม จะมองทิศทางการพัฒนาการเติบโตด้านเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม วัฒนธรรมเพื่อให้มีความยั่งยืน การอนุรักษ์ด้านสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของทั้งจังหวัด และการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้พิจารณาในเชิงพื้นที่ประกอบการพิจารณา ทั้งพื้นที่ใกล้เคียง อำเภอ จังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการรับมือกับสถานการณ์ หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างรู้เท่าทัน สามารถทำให้ใช้ประโยชน์จากสถานการณ์ได้อย่างเต็มที่ หรือหาแนวทางในการป้องกันอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้

๓.๒ ความเสี่ยงในการดำเนินการและข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ในการนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง ทั้งหมด ๖๘ แห่ง ได้นำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ไปเป็นกรอบในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง แนวทางการพัฒนาจะเป็นภาพรวม ทั้งจังหวัดซึ่งจะมีความสอดคล้องในแต่ละบริบทของแต่ละพื้นที่ นำไปปรับใช้ตามความเหมาะสม และครอบคลุมการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น ด้านการศึกษา การท่องเที่ยว เศรษฐกิจ คุณภาพชีวิต โครงสร้างพื้นฐาน และการเกษตร อีกทั้งเป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยอง ในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละเขตอำเภอ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

พื้นที่	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔
อำเภอเมืองระยอง	๘๑,๗๑๖,๕๐๐	๑๖๑,๓๔๔,๔๘๐
อำเภอแกลง	๑๒๗,๐๖๑,๐๐๐	๙๙,๕๘๗,๕๐๐
อำเภอปลวกแดง	๒๗,๘๗๗,๐๐๐	๓๐,๘๗๑,๕๐๐
อำเภอบ้านค่าย	๖๘,๓๕๗,๐๐๐	๖๖,๘๗๗,๕๐๐
อำเภอบ้านฉาง	๕๕,๙๗๑,๐๐๐	๗๗,๖๖๒,๘๐๐
อำเภอวังจันทร์	๓๕,๐๐๗,๐๐๐	๓๘,๐๕๘,๐๐๐
อำเภอนิคมพัฒนา	๒๖,๒๐๐,๐๐๐	๔๕,๑๕๐,๐๐๐
อำเภอเขาชะเมา	๕๗,๐๒๕,๐๐๐	๓๘,๙๔๘,๐๐๐
รวม	๔๗๙,๒๑๔,๕๐๐	๕๕๘,๔๙๙,๗๘๐

ตารางสรุป : การจัดสรรงบประมาณในแต่ละเขตอำเภอ

สรุปยอดรวมของแต่ละปีงบประมาณ ดังนี้

ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๔๗๙,๒๑๔,๕๐๐ บาท

ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้น ๕๕๘,๔๙๙,๗๘๐ บาท

ในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละเขตอำเภอเพื่อไปดำเนินการตามโครงการพัฒนาต่าง ๆ นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และเป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ที่จะสามารถดำเนินการได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการติดตามและประเมินผลในครั้งต่อไป

๑. กำหนดแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายงานผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองว่ามีปัญหาอุปสรรค อย่างไรบ้าง

๒. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด รายงานการใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาในแต่ละด้าน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบในการปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมต่อไป

๓. สรุปผลการติดตามและประเมินผล พร้อมทั้งแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาของตนเองให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกันทั้งจังหวัด

ภาคผนวก

ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ เรื่องแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

ข้อ ๒. แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

๒.๒ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดให้แล้วเสร็จ แล้วแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ โดยเค้าโครงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดให้ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
- (๒) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๓) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๔) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๕) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๖) การจัดการศึกษา
- (๗) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
- (๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๙) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- (๑๐) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
- (๑๑) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
- (๑๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ
- (๑๓) การจัดการและดูแลสถานียขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
- (๑๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- (๑๕) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ
- (๑๖) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๑๗) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
- (๑๘) การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๑๙) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- (๒๐) การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
- (๒๑) การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
- (๒๒) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒๓) การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด

- (๒๔) จัดทำกิจกรรมใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- (๒๕) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
- (๒๖) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
- (๒๗) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
- (๒๘) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (๒๙) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

กองแผนและงบประมาณ

ฝ่ายนโยบายและแผนงาน

โทร. ๐ ๓๘๖๓ ๗๔๓๐ ต่อ ๗๒๓

โทรสาร. ๐ ๓๘๐๑ ๑๖๙๒

www.rayong-pao.go.th